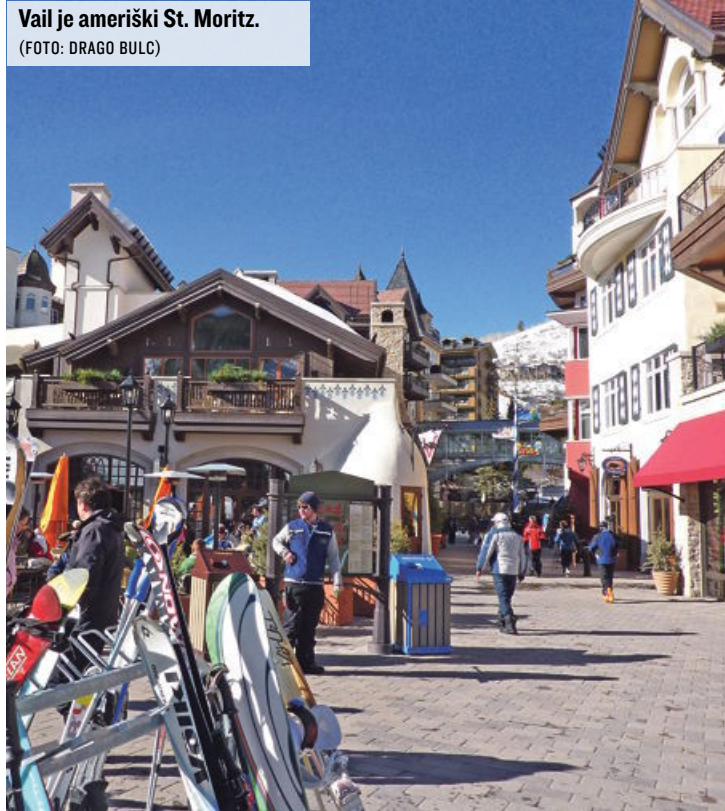

Sanje so se mu uresničile!

Vail je ameriški St. Moritz.
(FOTO: DRAGO BULC)

Naj smučišče na svetu

Ko sem pred leti povprašal zagotovo enega največjih poznavalcev svetovne smučarske scene na Slovenskem Toneta Vogrinca - Tono, katero smučišče na svetu je najboljšo, mi je kot iz topa odgovoril: »Vail.« Kljub poznavanju večine pomembnejših svetovnih prizorišč tam še nisem bil. Zaželel sem si vsaj enkrat v življenju vijugati tudi v tem prestižnem severnoameriškem smučarskem središču. Ta želja se mi je povsem po naključju izpolnila marca letos. Ob Ljubljani na Ljubljanski vinski poti sem spoznal dva Američana.

Dave in Ann, ki polovico leta preživita v Sloveniji, pol pa v Koloradu, sta me povabila na smučanje v Kolorado, kjer imata hišo v Silverthornu, 2960 metrov nad morjem, od koder je do vseh najpomembnejših smučišč v Skalnatem gorovju, med katerimi je v ospredju Vail, od 10 do 45 minut. V Evropi smučišče, ki premore samo 34 sedežnic in eno gondolsko žičnico, kot jih premore Vail, ni kaj posebnega. Zelo malo pa je takšnih, ki imajo 193 prog, od katerih je vsaka dolga nekaj kilometrov, z višinsko razliko več kot tisoč metrov. Zagotovo pa nikjer na svetu ni smučišča, ki bi se raztezalo na površini 21.000 hektarjev (za primerjavo: največje slovensko smučišče, Mariborsko Pohorje, ki se razteza od Areha do Maribora, meri nekaj več

kot 200 hektarjev). Da se na tem ogromnem območju ne izgubite, morate imeti zemljevid, sicer pa imajo na vrhu vsake žičnice velike in zelo pregledne orientacijske table. Dobro so označena tudi križišča prog. Pred odhodom na smučišče priporočajo ogled vsakodnevnega zemljevida teptanih prog. Zaradi ogromnih razsežnosti tega največjega smučišča na svetu ne teptajo vseh, tako kot je v navadi pri nas in drugje v Alpah; v celoti jih namreč uredijo v treh dneh, zato so na nekaterih progah, dolgih tudi več kilometrov, le kuclji, ki pa so v Ameriki, celo med slabšimi smučarji, zelo priljubljeni.

Po celcu in gozdovih

V nasprotju z evropskimi smučišči, ki so pogosto trda ali poledenela, v Vailu in Koloradu lahko smučate po dokaj mehkih progah, zato tamkajšnji smučarji v glavnem uporabljajo širše in bolj mehke smuči, zelo pogosto tudi s krivinami spredaj in zadaj. Tisti, ki uživajo v pršiču in vijuganju med drevesi, pa imajo

posebne smučke za celec, skoraj tako široke kot snežne deske. Za dobre rekreativce je prava poslastica smuka po gozdovih, kar kljub ekološki usmeritvi ni prepovedano. V Vailu je na vrhu sezone na voljo več kot 1200 učiteljev smučanja, deskanja in teka na smučeh pa tudi drsanja in še marsičesa. V Vailu, kjer v normalnih zimah zapade več kot pet metrov snega, je povprečno nad 300 sončnih dni, kljub temu pa je treba biti vedno oblečen visokogorskim razmeram ustrezno, saj se lahko vreme na višini od 2500 do 3500 metrov v hipu spremeni. Zaradi suhega zraka je treba piti veliko tekočine, vodo ali čaj, četudi nimate občutka žeje.

Ameriški St. Moritz

V Evropi je najbolj prestižno zimskošportno središče švicarski St. Moritz, v Severni Ameriki pa Vail – ni čudno, da sta pobratena! Vzdolž skoraj 15 kilometrov dolgega vznožja smučišč je vse podrejeno ugodju in dobremu počutju gostov. Kraj je tudi zelo všečno urbanistično in arhitektonsko urejen. Da avtomobili ne bi kazili podobe mesteca, imajo vsi objekti podzemne garaže. Ker so razdalje v kraju, ki ima okrog pet tisoč prebivalcev, na vrhuncu sezone pa še kakšnih 40.000 smučarjev, precej velike, imajo tako za domačine kot za obiskovalce vzorno urejen krajevni promet s hi-

bridnimi avtobusi. Če si boste kdaj privoščili teden ali dva zimskih počitnic v tem prestižnem zimskošportnem središču, morate po vijuganju vsekakor na pivo v bar Gasthof Gramshammer v samem središču kraja. V tem najstarejšem hotelu, katerega lastnik je bil v šestdesetih letih prejšnjega stoletja eden najuspešnejših avstrijskih alpskih smučarjev, boste lahko v družbi lastnika, legendarnega **Pepija Gramshammerja**, srečali najbolj znane osebnosti z vsega sveta. V tem kulturnem baru so bili redni gostje nekdanji ameriški predsednik **Gerald Ford**, astronaut **John Glenn**, svetovno znani dirigent in glasbenik **Leonard Bernstein**, od slavnih filmskih igralcev **Barbara Streisand** in **Robert Redford**, od svetovno znanih smučarjev pa **Toni Sailer**, **Karl Schranz**, **Jean Claude Killy**, zadnja leta pa je najbolj redni gost **Franz Klammer**. Ko sem Pepiju povedal, od kod prihajam, mi je zaupal, da od Slovencev, pa čeprav je njegova žena **Sheika** iz Beljaka, pozna samo naše smučarje, najboljše pa **Bojana Krizajca**. Če bi bili v Vailu prejšnji teden, bi pri Pepiju zagotovo srečali **Lindsey Vonn**, ki je tam trenirala in je tudi uradna promotorka Vaila povsod po svetu. Čeprav sta bila prava začetnika razvoja Vaila kot smučarskega središča leta 1962 dva domačina, **Pete Sibert** in **Eral Eaton**, je 50-letnemu razvoju najbolj mordenega smučarskega središča v Severni Ameriki dal največji pečat prav Pepi Gramschammer. Med drugim je kot delegat FIS odločilno pripomogel, da je bilo leta 1989 tam svetovno smučarsko prvenstvo v alpskih disciplinah, zaslužen pa je tudi za uspešno kandidaturo kraja za svetovno prvenstvo leta 2015. Za te zasluge so po Pepiju poimenovali tudi eno najbolj strmih prog, Pepi's Face, prav nasproti njegovega hotela.

DRAGO BULC, TV SLOVENIJA

TURISTICNA TRIBUNA SLOVENSkih NOVIC

Priloga Slovenskih novic | izhaja ob četrtnih 10. novembra 2011 | leto XIX | št. 44

KAKI

Hrana bogov oživlja Strunjan

15

KROŽNE POTI

Kali in Škratova dolina

16

POPOTNI LIST

Kraljica jam, kralj gradov

19

Na pivu s Pepijem.
(FOTO: DRAGO BULC)

